

**TUOTETURVALLISUUSVALVONTA
PROJEKTIYHTEENVETO**

16.3.2006

AIHE **MAASTOHIIHTOLATUJEN TURVALLISUUDEN TARKASTUS****Viite** Maastohiihtolajien turvallisuuden valtakunnallinen valvontaprojekti
viikot 5-7 (30.1.-17.2.2006)**Osallistujat** kuntien edustajat (maastohiihtoladuista vastaavat henkilöt ja kenttä-
työntekijät)
Juha Järvinen, terveystarkastaja
Tarja Andersson, terveystarkastaja**1. Taustaa**

Maastohiihtolajien turvallisuuden tarkastusprojekti on kuntien, lääninhallitusten ja Kuluttajaviraston yhteinen valtakunnallinen kuluttajapalveluiden valvontaprojekti. Projektissa tarkastettiin maastohiihtolajien turvallisuutta, lajien kunnossapidon tasoa ja hiihtäjille annettavia tietoja, opasteita ja varoituksia.

Kulutustavaroiden ja kuluttajapalvelusten turvallisuudesta annetun lain (75/2004) mukaan elinkeinonharjoittaja tai muu palvelun tarjoaja vastaa siitä, että hänen tarjoamansa palvelu ei aiheuta vaaraa kuluttajan tai kuluttajaan rinnastettavan henkilön tai palvelun vaikutuspiiriin kuuluvan henkilön terveydelle tai omaisuudelle. Tuoteturvallisuuslainsäädäntö koskee sekä kaupallisia että kuntien, koulujen, hiihtoseurojen ja hiihtokeskusten ylläpitämiä hiihtolatuja. Lainsäädäntö edellyttää, että palvelun tarjoaja huolehtii maastohiihtolajien turvallisuudesta ja lajien kunnossapidosta. Hiihtäjiä varten on oltava varoituksia ja opasteita, joiden perusteella he voivat valita omalle kunnolle sopivan pituisen ja haastavan ladun. Lajiverkoston ylläpitäjän on myös varauduttava esimerkiksi sääolosuhteista johtuviin yllättäviin tilanteisiin, jotka saattavat vaarantaa hiihtäjien turvallisuuden.

Projektin tavoitteena on valtakunnallisesti:

1. lisätä maastohiihtolajien turvallisuutta poistamalla mahdolliset vaaratekijät
2. lisätä maastohiihtolajien rakentajien ja ylläpitäjien tietämystä lainsäädännön velvoitteista ja parhaista käytännöistä
3. antaa kuluttajille tietoa turvallisuushakuisesta käyttäytymisestä maastohiihtoladuilla
4. selvittää maastohiihtolajien turvallisuuden tasoa.

2. Tarkastuksen kulku

Kohteet valittiin riskinarvioinnin perusteella siten, että tarkastettavaksi valittiin maastohiihtolatuja, joilla on suuri käyttäjämäärä (taajamien lähetyillä olevat valaistut kuntoladut).

Tarkastuksessa käytettiin Kuluttajaviraston laatimia tarkastuslistoja. Tarkastus koostui kahdesta osasta, sisätiloissa tehtävästä tarkastuksesta (tarkastuslistan osa 1), jonka tarkoituksena on saada yleiskuva koko lajiverkostosta ja maastossa tehtävästä tarkastuksesta (tarkastuslistan osa 2), jossa keskityttiin mm. ladun kunnossapitoon/kuntoon, hiihtäjille annettaviin tietoihin, opasteisiin, varoi-

Postiosoite	Käyntiosoite	Puhelin	Faksi
Forssan seudun terveydenhuollon ky. PL 42 30101 FORSSA	Haudankorvankatu 2 30300 FORSSA	03-41911	03-41912301

**TUOTETURVALLISUUSVALVONTA
PROJEKTIYHTEENVETO**

16.3.2006

tuksiin ja suoja-alueisiin (esim. puut). Maastotarkastus tehtiin hiihtämällä kuntien kuntoratojen hiihtolatuja ja maastoon tehtyjä hiihtolatuja. Tarkastukset tehtiin Forssan seudun kuntien ylläpitämiin maastohiihtolatuihin (Forssa, Humpvila, Jokioinen, Tammela ja Ypäjä).

3. Havainnot

Jokaisella kunnalla on yksi tai useampi valaistu kuntorata, jolla talvikautena ylläpidetään sekä luistelun että perinteisen hiihtolatuja. Lisäksi kunnat tekevät latuverkostoa koulujen läheisyyteen ja maastolenkkejä taajamien läheisyyteen. Forssalla ja Tammelalla on jäälle tehtyä latuverkostoa. Lisäksi kunnissa tehdään talkoilla latuverkostoa (esim. Tammelan Torronsuo, Pyhäjärvi ja Kuivajärvi). Kaikilla kunnilla oli käytössä omaa ladun kunnossapitokalustoa (latukone, moottorikelkka, latuhöylä). Ladun kunnossapidon kannalta ongelmana on hiihtokauden alussa kävely ja koirien ulkoilutus laduilla. Muuta ilkeästä oli rakenteiden ja valaisimien rikkomiset, ratsastus ja mopoilu laduilla. Latuverkoston turvallisuudesta päävastuussa olevaa henkilöä eikä kunnossapidon vastuuhenkilöä ei oltu nimetty (lukuun ottamatta Tammela). Tietoon ei yleensä ollut tullut onnettomuuksia ja siksi kirjauksia ei oltu tehty. Latujen turvallisuudesta ei oltu laadittu turvallisuusasiakirjoja.

3.1. Kunnossapito

Yhdelläkään kunnalla ei ollut kirjallista kunnossapitosuunnitelmaa (lukuunottamatta Tammela). Latuja kunnostettiin joka päivä, aina tarvittaessa (lumisade) ja tapahtumien aikaan. Kunnossapitoa oli myös viikonloppuisin, pienemmät kunnat kunnostivat ladut tapahtumien aikaan viikonloppuisin (muuten viikonloppukunnostusta ei ole). Palautetta kunnossapidosta tuli puhelimitse tai sähköpostitse. Ladun ylläpitäjillä ei ollut suunnitelmia, joilla hiihtäjiä varoitetaan, kun hiihtäminen ladulla ei ole enää turvallista (esim. keväällä, kun lumen vähyys ja latuorien jäätyminen/pälvipaikat aiheuttaa vaaratilanteita).

3.2. Tiedottaminen

Kolmen kunnan internet- sivuilla oli jotain tietoa hiihtoladuista, yhdellä näistä oli latukartta.

3.3. Maastossa tehdyt havainnot

Tarkastettujen latupohjien kunto oli yleensä hyvä (yhtä kuntaa lukuun ottamatta ja yhtä maastolenkkiä)

Opastetauluja oli neljällä kuntoradalla. Muutamain paikoin latujen suoja-alueilla oli puita. Laduilla ei käytetty varoitusmerkkejä. Koirien ulkoilutus, kävely kielletty, ratsastus kielletty, mopoilu ja pyöräily kielletty –merkkejä käytettiin opastetauluilla tai niiden läheisyydessä. Koirien ulkoilutuskielto-merkkejä oli myös kahden ladun varrella. Hiihtoladun kiertosuunta oli joko opastaulun latukartassa tai ladulla käytettiin opasteina reittiopastuksella varustettuja hiihtosuunta-merkkejä. Kahden kuntoradan laduilla ei ollut hiihtosuuntaopasteita. Ladun vaikeusasteesta kertovia merkkejä ei käytetty yhdelläkään ladulla tai niiden opasteissa.

Hiihtäjien latuohjeet olivat yhden kunnan kuntoradan päälähtöpaikalla.

Postiosoite	Käyntiosoite	Puhelin	Faksi
Forssan seudun terveydenhuollon ky. PL 42 30101 FORSSA	Haudankorvankatu 2 30300 FORSSA	03-41911	03-41912301

**TUOTETURVALLISUUSVALVONTA
PROJEKTIYHTEENVETO**16.3.2006

4. Toimenpiteet ja määräaika

Korjauskehotukset koskivat latuverkoston turvallisuudesta päävastuussa oleva henkilö nimeämisestä, tietoon tulleiden onnettomuuksien ja ilkivallan kirjauksia, kirjallisen kunnossapitosuunnitelman laatimista ja riittävän suuruisen suoja-alueen tekemistä latu-urille. Lisäksi kehoitettiin varoittamaan hiihtäjiä, kun hiihtäminen ladulla ei ole turvallista (kevät). Korjaukset tulee tehdä 31.10.2006 mennessä ja jälkitarkastukset tehdään vuoden 2006 marraskuun aikana. Lisäksi suositeltiin opasteita ja varoitusmerkkejä laduille, lisäohjeita opastetauluille, tiedottamisen lisäämistä kunnan internet-sivuilla ja turvallisuusasiakirjan tekoa.

Forssassa 16.03.2006

Juha Järvinen, terveystarkastaja

Tarja Andersson, terveystarkastaja

Postiosoite	Käyntiosoite	Puhelin	Faksi
Forssan seudun terveydenhuollon ky. PL 42 30101 FORSSA	Haudankorvankatu 2 30300 FORSSA	03-41911	03-41912301